

PROCEDURE VOOR DE ONTWIKKELING, AUTORISATIE EN REVISIE VAN BEROEPSGEBONDEN RICHTLIJNEN VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MEDISCHE MICROBIOLOGIE

Opgesteld door de Commissie Kwaliteitsbevordering van de NVMM

Vastgesteld door de Algemene Leden Vergadering van de NVMM op 9 juni 2020

Beheer Commissie Kwaliteitsbevordering

Inhoudsopgave

INLEIDING	2
DEFINITIES	3
DOELSTELLINGEN & ONDERWERPEN	4
DOELGROEPEN	4
1. NVMM-RICHTLIJNEN	6
Vorbereidingsfase: plan van aanpak en samenstelling werkgroep	6
Ontwikkelfase: knelpuntanalyse, methodiek, format	6
Afrondingsfase - commentaarrondes, autorisatie, publicatie en implementatie	6
Beheersfase – revisie	7
Flowchart Autorisatie NVMM-Richtlijnen	10
2. RICHTLIJNEN MET MEDEWERKING VAN DE NVMM	11
Vorbereidingsfase: wijze van medewerking, mandatering	11
Ontwikkelfase	11
Afrondingsfase - commentaarrondes, autorisatie, publicatie en implementatie	11
SWAB, LCI, NHG en LESA	12
Beheersfase – revisie	13
Stappenplan Richtlijnen met medewerking van NVMM	14
Flowchart autorisatie richtlijnen met medewerking van NVMM	15

INLEIDING

De ontwikkeling van beroepsgebonden richtlijnen, die het handelen van de medisch microbiologische beroepsgroep in Nederland ondersteunen, is één van de belangrijke pijlers van het kwaliteitsbeleid van de NVMM. De NVMM en haar leden treden op als initiatiefnemer van te ontwikkelen richtlijnen én participeren in richtlijnontwikkeling geïnitieerd door andere beroepsgroepen. Het voorliggende protocol is een herziening van de procedure 'Autorisatie van Richtlijnen door de Nederlandse Vereniging van Medische Microbiologie' uit 2017.

Leidend bij het opstellen van dit NVMM-protocol is het document 'Medisch Specialistische Richtlijnen 2.0 (2011)' van de Raad Kwaliteit. Daar waar nodig zijn de aanbevelingen gespecificeerd voor de NVMM. Het protocol beschrijft de gehanteerde definities en criteria die gebruikt worden binnen de NVMM ten aanzien van richtlijnontwikkeling alsmede de verschillende stappen in de besluitvorming en autorisatie van (modules van) richtlijnen binnen de NVMM.

Dit NVMM-protocol is ontwikkeld door de leden van de Commissie Kwaliteitsbevordering en is na bespreking met, c.q. voorlegging aan, het NVMM bestuur, is voorgelegd aan de leden voor akkoord. Na het vaststellen van het protocol in de Algemene Ledenvergadering is dit protocol bindend voor de leden van de NVMM.

DEFINITIES

Richtlijn

Een richtlijn is een document met aanbevelingen ter ondersteuning van zorgprofessionals en zorggebruikers, gericht op het verbeteren van de kwaliteit van zorg, berustend op wetenschappelijk onderzoek aangevuld met expertise en ervaringen van zorgprofessionals en zorggebruikers.

Een richtlijn bestaat uit een tekst met aanbevelingen inclusief onderbouwing, verantwoording en samenvatting op basis van uitgangsvragen. Een richtlijn geeft aan hoe in de meeste voorkomende gevallen gehandeld moet worden, maar heeft geen bindend karakter; afwijken van een richtlijn kan en moet in individuele gevallen, mits gemotiveerd en gedocumenteerd.

Richtlijnmodule

Een richtlijnmodule is het onderdeel van een richtlijn dat een uitgangsvraag behandelt. In de module staan verder de aanbevelingen, onderbouwing, overwegingen en verantwoording. Modules kunnen in meerdere richtlijnen gebruikt worden.

Norm

Een norm is dat wat volgens de afspraak of de meerderheid van de mensen normaal en/of belangrijk gevonden wordt. In de gezondheidszorg zijn normen die regels die na een zorgvuldige procedure door professionals zijn aanvaard op basis van gezamenlijk opgestelde waarden.

NVMM-richtlijn

Een NVMM-richtlijn is een richtlijn, waarvan het initiatief voor ontwikkeling en beheer onder auspiciën van de NVMM valt, én die direct betrekking heeft op de medisch microbiologische beroepsuitoefening, én die het volledige protocol van ontwikkeling, autorisatie en revisie van de NVMM heeft doorlopen.

Reikwijdte

Een NVMM-richtlijn betreft microbiologische diagnostiek, behandeling en preventie van infectieziekten

Richtlijn met medewerking van de NVMM

Een richtlijn met medewerking van de NVMM is een richtlijn waarvan het initiatief voor ontwikkeling en beheer onder auspiciën valt van professionele organisaties buiten de NVMM, én die direct of indirect betrekking heeft op de medische vakinhoudelijke beroepsuitoefening van NVMM leden, én waarin NVMM-leden namens de NVMM als afgevaardigden participeren in de ontwikkeling of commentaarfase, én die een aangepast en vooraf vastgesteld protocol doorloopt van inspraak en autorisatie binnen de NVMM.

Dit protocol is niet van toepassing op richtlijnen waar NVMM-leden in de ontwikkeling op persoonlijke titel participeren. Bij medewerking op persoonlijke titel en zonder NVMM-autorisatie heeft de richtlijn geen legitimatie binnen de NVMM.

Afgevaardigde: lid van de NVMM dat op verzoek van de Commissie Kwaliteitsbevordering gemandateerd meewerkt in een richtlijnwerkgroep.

Commentator: lid van de NVMM dat op verzoek van de Commissie Kwaliteitsbevordering een conceptriblijn van commentaar voorziet.

DOELSTELLINGEN & ONDERWERPEN

Het primaire doel van richtlijnen is het verbeteren van de kwaliteit van zorg. De onderscheidende kenmerken van kwaliteit van zorg zijn veiligheid, effectiviteit, patiënt/cliëntgerichtheid, tijdigheid, efficiëntie en gelijkheid. Secundaire doelen zijn informatiefiltering, regisseren van zorgprocessen, standaardiseren en normeren.

In de voorbereidingsfase van de ontwikkeling van een richtlijn/module moet stilgestaan worden bij het beoogde doel van de richtlijn en met name welk dilemma aanleiding voor het ontwikkelen van een richtlijn is. Dit kan in de vorm van een beperkte knelpunten analyse. Men moet in acht nemen dat:

- Niet voor elk onderwerp een richtlijn even dringend nodig is.
- Niet voor elk onderwerp het mogelijk is een richtlijn op te stellen die gebaseerd is op wetenschappelijke bewijsvoering.
- Niet voor elk onderwerp een richtlijn de meest adequate vorm voor het verhogen van de kwaliteit van handelen is.

Binnen de NVMM worden de onderwerpen en de noodzaak tot het ontwikkelen van een NVMM-richtlijn/module gewogen aan de hand van onderstaande criteria:

- Het onderwerp valt binnen het vakgebied medische microbiologie.
- Voor het onderwerp geldt een aantoonbare variatie in handelswijze binnen de beroepsgroep.
- Over het onderwerp is controverse of onzekerheid over de kwaliteit van handelen.
- Voor het onderwerp geldt een specifieke Nederlandse handelswijze, afwijkend van de algemene visie dan wel consensus in de internationale literatuur.

Elk NVMM-lid is vrij om onderwerpen aan te dragen voor NVMM-richtlijnen/richtlijnmodules. De uiteindelijke weging van de noodzaak tot ontwikkeling en beslissing tot ontwikkeling wordt gemaakt door het NVMM-bestuur op basis van het advies van de Commissie Kwaliteitsbevordering.

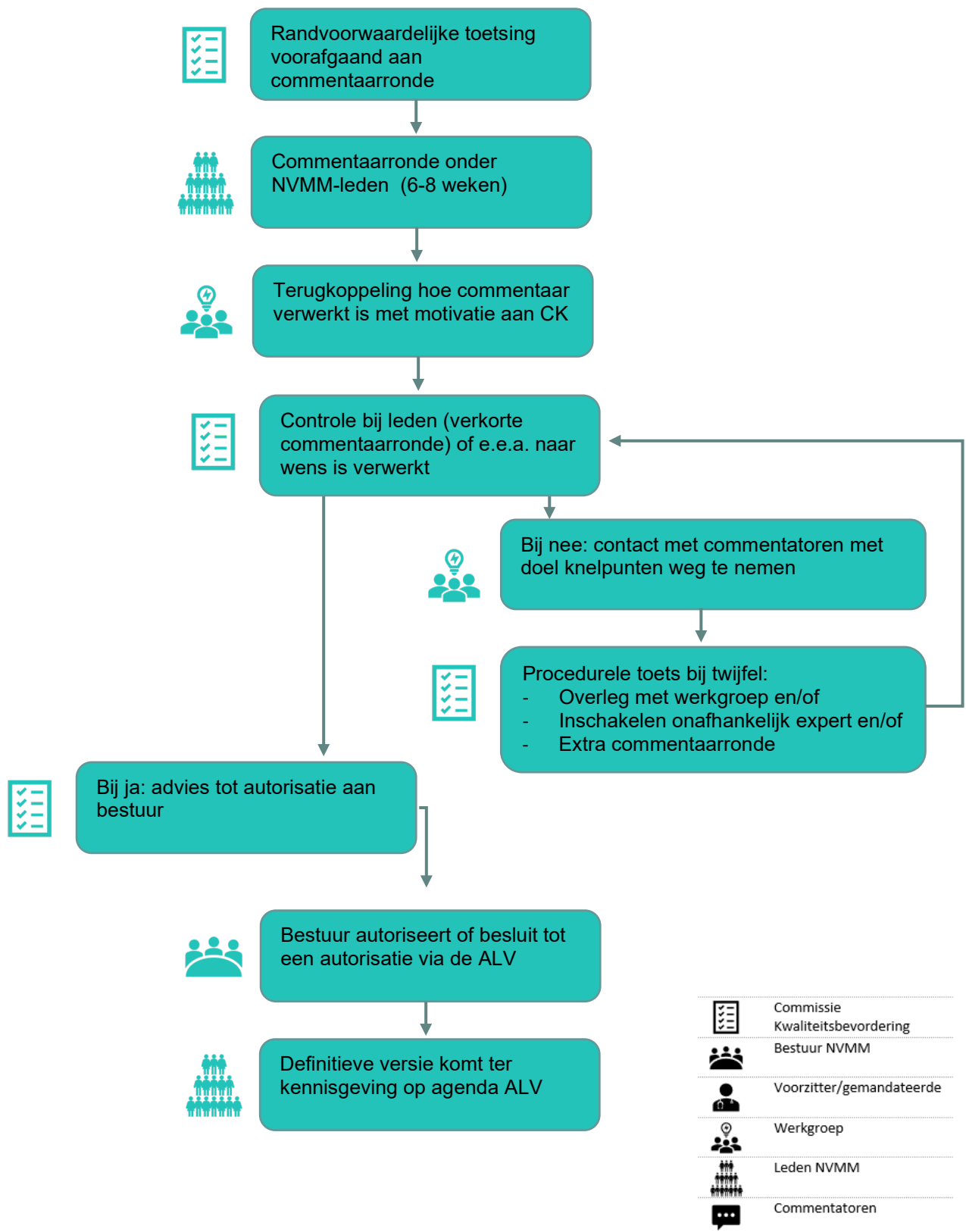
DOELGROEPEN

De primaire doelgroep van richtlijnen/richtlijnmodules zijn zorgprofessionals en zorggebruikers zelf, maar ook partijen als de overheid, zorgverzekeraars en accrediterende instanties kunnen gebruik maken van richtlijnen voor beleidsvorming en toetsing van kwaliteit van zorg.

Stappenplan NVMM-Richtlijnen

Flowchart Autorisatie NVMM-Richtlijnen

2. RICHTLIJNEN MET MEDEWERKING VAN DE NVMM

Vorbereidingsfase: wijze van medewerking, mandatering

Verzoeken tot medewerking aan een richtlijn of richtlijnmodule worden ontvangen door het secretariaat van de NVMM en doorgestuurd naar de Commissie Kwaliteitsbevordering.

De CK beoordeelt bij ontvangst van het verzoek zowel de wijze van medewerking als de wijze van becommentariëring:

- a. Wijze van medewerking
 - Beperkte betrokkenheid: bijvoorbeeld becommentariëring van de conceptrichtlijn
 - Sterke betrokkenheid: deelname in de richtlijnwerkgroep
- b. Wijze van becommentariëring
 - De conceptrichtlijn wordt aan alle leden van de NVMM voorgelegd voor commentaar en/of
 - De conceptrichtlijn wordt aan twee leden van de NVMM voorgelegd voor commentaar

Selectie en mandatering

Leden van de NVMM die deelnemen aan de ontwikkeling van een richtlijn van derden moeten daarvoor mandaat ontvangen van de NVMM. Voor richtlijnen/modules met medewerking van de NVMM worden afgevaardigde(n) en commentatoren geworven door de NVMM via directe uitnodiging of via een vacaturestelling op www.nvmm.nl. Ook de relevante NVMM-werkgroepen worden om input gevraagd. De Commissie Kwaliteitsbevordering selecteert en benoemt de meest geschikt geachte kandidaten. Eigenaren van een richtlijn kunnen ook een voorstel doen voor afgevaardigden, maar dit moet geaccordeerd worden door de CK. Het bestuur wordt geïnformeerd over de benoemde kandidaten.

Wanneer verzocht wordt tot deelname in de richtlijnwerkgroep wordt een afgevaardigde gezocht en twee commentatoren die fungeren als klankbordgroep voor de NVMM afgevaardigde. De gemandateerde ontvangt de namen en mailadressen van de commentatoren zodat in een vroeg stadium ruggenspraak gehouden kan worden. De gemandateerde en commentatoren ontvangen informatie over de procedure en wat er van hem/haar verwacht wordt.

In het geval de CK kiest voor medewerking 'met beperkte betrokkenheid' kan volstaan worden met twee commentatoren.

Ontwikkelfase

De afgevaardigde overlegt met de twee voor deze richtlijn/module benoemde - en als klankbordgroep fungerende - commentatoren. Bij eventuele problemen moet contact opgenomen worden met de CK.

Afrondingsfase - commentaarrondes, autorisatie, publicatie en implementatie

Commentaarronde

Conceptrichtlijnen van derden worden aan de NVMM voorgelegd voor commentaar.

De CK stuurt de conceptrichtlijn ter becommentariëring naar de commentatoren of naar alle NVMM-leden, afhankelijk van wat hierover is afgesproken. Het commentaar wordt verzameld door de NVMM.

Het commentaar wordt besproken in de Commissie Kwaliteitsbevordering, waarbij met name wordt beoordeeld of er voldoende reacties zijn binnengekomen, of er controverses zijn en er wordt afgestemd met de afgevaardigde en de door de CK geselecteerde commentatoren of zij eventuele impact van de implementatie van de richtlijn goed hebben kunnen inschatten. De Commissie Kwaliteitsbevordering treedt zo nodig in overleg met het bestuur.

Het commentaar wordt na akkoord door de CK teruggestuurd naar de eigenaar van de richtlijn.

Autorisatie

Wanneer de NVMM de definitieve versie van de richtlijn ontvangt ter autorisatie, wordt deze voorgelegd aan de afgevaardigde en degenen die commentaar hebben geleverd met de vraag of hun commentaar naar tevredenheid is verwerkt in de definitieve versie. Bij commentaar vanuit leden beoordeelt de CK of controversiële paragrafen en/of knelpunten blijven bestaan, en neemt indien nodig contact op met de indiener van het commentaar om tot een goede oplossing te komen.

Wanneer de afgevaardigde en/of door de CK geselecteerde commentatoren niet tevreden zijn met de wijze waarop hun commentaar is verwerkt, wordt dit door de CK aan de eigenaar van de richtlijn teruggekoppeld. Bij ernstige bezwaren kan autorisatie geweigerd worden.

Na akkoord geeft de Commissie Kwaliteitsbevordering advies tot autorisatie aan het bestuur. Het bestuur autoriseert vervolgens de richtlijn en stelt deze hiermee vast.

In de eerstvolgende ALV wordt de definitieve versie van richtlijn ter kennisgeving geagendeerd.

SWAB, LCI, NHG en LESA

De beschreven procedure voor richtlijnen met medewerking van de NVMM is niet (volledig) van toepassing op NVMM medewerking bij Diagnostiekparagrafen LCI- en SWAB-richtlijnen, NHG-standaarden en LESA laboratoriumdiagnostiek.

LCI-richtlijnen komen tot stand op initiatief en onder redactie van de LOI (Landelijk Overleg Infectieziektebestrijding)–Redactieraad, met medewerking van o.a. de NVMM. Mandatering van leden vindt plaats via de LCI subcommissie diagnostiek en dit wordt ter kennisgeving gemeld aan de CK. De LESA laboratoriumdiagnostiek wordt onderhouden door een werkgroep van NHG, NVKC, SAN en NVMM, vertegenwoordigd door een vaste gemandateerde die nauw contact onderhoudt met de CK. Vacaturesteling voor medewerking aan SWAB richtlijnen en NHG standaarden verloopt via de NVMM.

In het algemeen worden concept (diagnostiekparagrafen van) richtlijnen LCI, SWAB, NHG voor commentaar naar alle leden gestuurd. Dit geldt niet voor LESA laboratoriumdiagnostiek (omdat die gebaseerd zijn op huidige NHG-standaarden). De werkwijze voor LESA is dat de NVMM afgevaardigde aan een contact persoon in de CK doorgeeft of de RL volledig conform NHG is en of er andere zaken spelen. (Indien vooraf al bekend dat de LESA volledig conform de NHG standaard is hoeft deze ook niet voor commentaar te worden rondgestuurd.)

De SWAB en LCI maken voor de leden van de NVMM inzichtelijk welk commentaar er ontvangen is en hoe dit verwerkt is in de definitieve richtlijn.

SWAB-, diagnostiek paragrafen van LCI-richtlijnen worden automatisch geautoriseerd door de NVMM. NHG vraagt niet om autorisatie door de NVMM. LESA-standaarden worden door het bestuur geautoriseerd.

Publicatie

Richtlijnen met medewerking van de NVMM zijn voor de NVMM-leden toegankelijk via www.richtlijndatabase.nl en/of op de website van de eigenaar van de richtlijn.

Implementatie

Richtlijnen met medewerking van de NVMM zijn onderdeel van de kwaliteitsvisitaties en accreditaties die binnen de beroepsgroep gehanteerd worden. Implementatie verloopt zoals beschreven in het implementatieplan.

Beheersfase – revisie

Voor richtlijnen met medewerking van de NVMM geldt de revisieprocedure zoals vastgesteld door de eigenaar van de richtlijn. De officiële afgevaardigde van de NVMM die heeft meegewerkt aan de richtlijn blijft gedurende de revisieperiode het NVMM aanspreekpunt voor de beoordeling of eerdere revisie noodzakelijk is.

Onderhoud van richtlijnmodules medische microbiologie in richtlijnen van derden vindt plaats in overleg met de eigenaar van de richtlijn. De samenstelling van een werkgroep van een NVMM-module blijft gehandhaafd gedurende de revisietermijn van de module. De werkgroep leden beoordelen de noodzaak tot het reviseren van een module en de aanbevelingen op basis van voortschrijdend inzicht (wetenschappelijke literatuur of praktijkervaring). Overleg over herziening van de module met de eigenaar van de richtlijn vindt plaats door de Commissie Kwaliteitsbevordering.

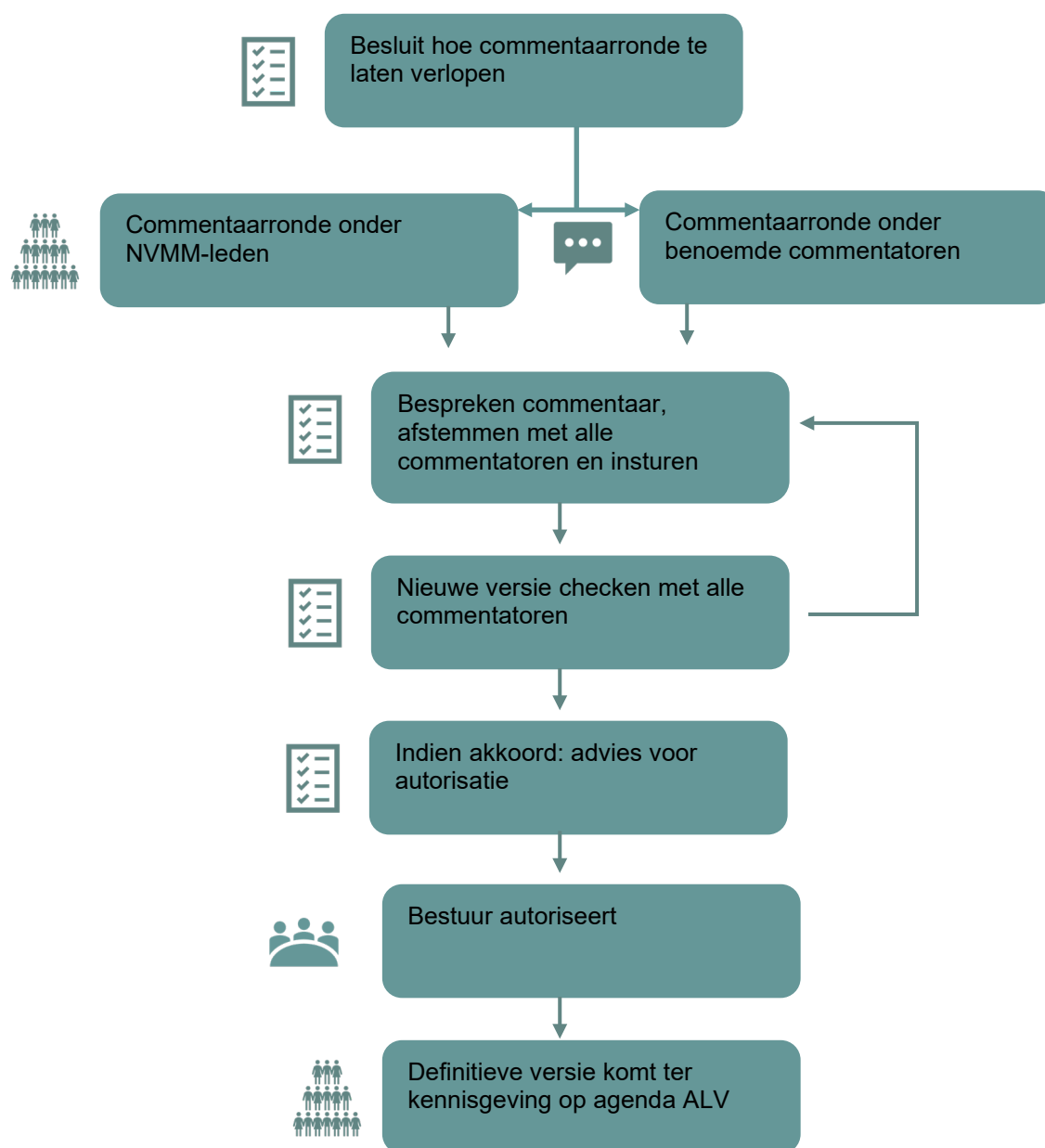
Stappenplan Richtlijnen met medewerking van NVMM¹

	Commissie Kwaliteitsbevordering
	Bestuur NVMM
	Voorzitter/gemandateerde
	Werkgroep
	Leden NVMM
	Benoemde commentatoren

¹ Uitgezonderd diagnostiekparagrafen LCI- en SWAB-richtlijnen, NHG-standaarden en LESA laboratoriumdiagnostiek

Flowchart autorisatie richtlijnen met medewerking van NVMM²

² Uitgezonderd diagnostiekparagrafen LCI- en SWAB-richtlijnen, NHG-standaarden en LESA laboratoriumdiagnostiek